

Dosarul nr. 2ra-870/23
2-22059075-01-2ra-22062023

Instanța de fond: Judecătoria Edineț, sediul Central (jud.: Gh. Bîrsan)
Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud.: S. Procopciuc, E. Grumeza, N. Chircu)

ÎNCHEIERE

03 iulie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența
Președinte, judecător
Judecători

Ion Malanciuc
Diana Stănilă
Oxana Parfeni

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Nistor Ion, reprezentat de avocata Sandu Stela,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Nistor Ion împotriva lui Ghețu Andrian cu privire la încasarea prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 28 februarie 2023 a Curții de Apel Bălți,

a c o n s t a t a t:

La 12 mai 2022, Ion Nistor a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Ghețu Andrian cu privire la repararea prejudiciului moral.

În motivarea cererii, a invocat că la data de 30 septembrie 2021, Ghețu Andrian, aflându-se la stația de alimentare „Vento” din or. Edineț, l-a amenințat verbal, în prezența lui Cosovan Valeriu și Bordeniuc Roman.

Prin hotărârea din 09 februarie 2022 a Judecătoriei Edineț, sediul Central, Ghețu Andrian a fost recunoscut vinovat în săvârșirea contravenției prevăzute de art. 354 din Codul Contravențional, fiindu-i aplicată amendă în mărime de 30 unități convenționale (1 500 de lei).

Reclamantul a menționat că în cauza contravențională a fost recunoscut în calitate de parte vătămată, iar instanța de judecată a constatat vinovăția lui Ghețu Andrian și a încadrat acțiunile ultimului în prevederile art. 354 din Codul Contravențional – huliganismul nu prea grav, adică acostarea jignitoare în locuri publice a persoanei fizice, alte acțiuni similare ce tulbură ordinea publică și liniștea persoanei fizice.

Ion Nistor a specificat că prin acțiunile ilegale ale lui Ghețu Andrian, i-au fost cauzate stări de nervozitate, care în consecință au dus la suferințe psihice.

Reclamantul Ion Nistor a solicitat încasarea de la Ghețu Andrian a sumei de 50 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral și încasarea sumei de 3 000 de lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

Prin hotărârea din 23 noiembrie 2022 a Judecătoriei Edineț, sediul Central, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de către Nistor Ion.

S-a încasat de la Ghețu Andrian în beneficiul lui Nistor Ion suma de 2 000 de lei cu titlu de cheltuieli de judecată și suma de 1 500 de lei cu titlu de cheltuieli de judecată.

În rest, acțiunea a fost respinsă.

S-a încasat de la Ghețu Andrian în beneficiul statului suma de 100 de lei cu titlu de taxă de stat.

Prin decizia din 28 februarie 2023 a Curții de Apel Bălți, s-a respins apelul declarat de Ion Nistor și s-a menținut hotărârea din 23 noiembrie 2022 a Judecătorei Edineț, sediul Central.

În motivarea concluziilor, instanțele de judecată au reținut că la data de 30 septembrie 2021, aproximativ la orele 18:35, Ghețu Andrian aflându-se la stația de alimentare cu carburanți „VENTO” din mun. Edineț, str. V. Roșca nr. 178 A, l-a amenințat verbal pe Nistor Ion, în prezența martorilor, cu ucidere și cu faptul că va fi îngropat astfel încât nimeni să nu-l găsească.

Prin ordonanța Procuraturii r. Edineț din 31 decembrie 2021, s-a pornit procesul contravențional în privința lui Ghețu Andrian în baza art. 354 din Codul contravențional.

Prin hotărârea din 09 februarie 2022 a Judecătorei Edineț, sediul Central, Ghețu Andrian a fost recunoscut vinovat de săvârșirea contravenției prevăzută de art. 354 din Codul contravențional, fiindu-i aplicată pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 30 unități convenționale (1500 de lei).

Instanțele de judecată au stabilit că, între părți, a avut loc un conflict, în rezultatul căruia Ghețu Andrian l-a amenințat verbal pe Nistor Ion, în loc public, în prezența a două persoane, cu ucidere și cu faptul că va fi îngropat astfel încât nimeni să nu-l găsească. Acest fapt a fost constatat prin hotărâre judecătorească definitivă, fiindu-i aplicabilă autoritatea lucrului judecat.

Astfel, instanțele de judecată au constatat că Ghețu Andrian a acționat în mod ilicit, cauzând un prejudiciu moral prin acțiunile sale lui Nistor Ion, respectiv este pasibil de răspunderea de daune.

La stabilirea prejudiciului moral, instanțele de judecată s-au bazat pe principiile compensării rezonabile și echitabile a acestuia, concluzionând că reclamantul a suferit consecințe negative pe plan moral, estimându-l la suma de 2 000 de lei.

La caz, instanțele de judecată au conchis că, suma de 50 000 de lei solicitată de a fi încasată este excesivă și disproporțională principiilor compensării echitabile și rezonabile a prejudiciului moral.

Prin urmare, luând în considerație, principiile compensării echitabile și rezonabile a prejudiciului moral, ținând cont de gravitatea abaterilor care i-au fost aduse reclamantului, precum și faptul că, Ghețu Andrian a fost recunoscut vinovat în acțiunile sale ilegale și a fost pedepsit contravențional, instanțele de judecată au estimat prejudiciul moral la suma de 2 000 de lei.

Cu referire la cheltuielile de asistență juridică solicitate în mărime de 3 000 de lei, instanțele de judecată au ajuns la concluzia că suma de 1 500 de lei este una reală, necesară, reieșind din volumul de muncă prestat.

La 05 mai 2023, prin intermediul oficiului poștal, Nistor Ion, reprezentat de avocata Sandu Stela, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând

admiterea recursului, casarea hotărârilor judecătorești, cu emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie admisă integral.

În motivarea recursului, recurentul a invocat că atât prima instanță, cât și instanța de apel, în mod eronat au apreciat caracterul suferințelor suportate în urma faptei contravenționale comisă de Ghețu Andrian, precum și faptul că nu a fost evaluat impactul psihologic al acțiunilor ultimului asupra sa.

Recurentul a specificat că cuantumul prejudiciului moral pentru suferințele suportate constituie suma de 50 000 de lei, pe care o consideră în măsură pentru reabilitarea stării emoționale.

La 23 iunie 2023, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa lui Ghețu Andrian pentru notificare copia recursului declarat de către Nistor Ion, explicându-i dreptul de a depune referință.

Până la examinarea admisibilității recursului, în adresa Curții Supreme de Justiție referința nu a parvenit.

În conformitate cu prevederile art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Dispozitivul deciziei Curții de Apel Bălți a fost pronunțat public la 28 februarie 2023.

Decizia motivată din 28 februarie 2023 a Curții de Apel Bălți a fost recepționată de către Nistor Ion la data de 03 mai 2023, fapt confirmat prin avizul de recepție (f. d. 88).

Astfel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că, în speță, calea de atac în ordine de recurs a fost demarată în interiorul termenului legal, deoarece cererea de recurs a fost depusă la 05 mai 2023, prin intermediul oficiului poștal.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră oportun de a învedera că, prin Legea pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, în vigoare 18 august 2023, cu excepția art. IV, V pct. 1-9 și 11-16 și art. VII – 01 septembrie 2023, publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 318-321 art. 570 din 18 august 2023, au fost introduse modificări în Codul de procedură civilă, inclusiv la capitolul XXXVIII – Recursul, secțiunea a 2-a, recursul împotriva actelor de dispoziție ale curților de apel.

Conform art. XI alin. (3) din Legea pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursurilor.

În această consecvență, se deduce că admisibilitatea recursului depus de către Nistor Ion, reprezentat de avocata Sandu Stela împotriva deciziei din 28 februarie 2023 a Curții de Apel Bălți va fi examinat în baza temeiurilor stipulate în redacția art. 432 din Codul de procedură civilă în vigoare până la 01 septembrie 2023.

Examinând admisibilitatea recursului, fără prezența participanților la proces, în acord cu procedura specificată la art. 440 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea de recurs

depusă de către Nistor Ion, reprezentat de avocata Sandu Stela este inadmisibilă, pentru motivele ce succed.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil.

Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se expediază părților.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recursuri se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă (în redacția în vigoare la data depunerii cererilor de recurs).

În conformitate cu prevederilor art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procesual.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Verificând motivele de casare, invocate în recurs de către Nistor Ion, reprezentat de avocata Sandu Stela, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că acestea nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, deoarece se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel și nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, verificând din oficiu, existența circumstanțelor expuse în art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, și anume dacă au fost săvârșite alte încălcări decât cele indicate ce ar constitui temei de declarare a recursului în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau dacă instanța de apel a apreciat probele arbitrar, sau dacă ar exista erori comise ce ar duce la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, nu a depistat.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că recursurile exercitate conform Secțiunii a II-a au caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Totodată, potrivit jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că recursul declarat de Nistor Ion, reprezentat de avocata Sandu Stela conține obiecții de fapt și de drept, similare celor expuse anterior în cadrul examinării cauzei, care au fost analizate de către instanța de apel, fiind apreciate corespunzător. În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentului la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în apel, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează faptul că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici, care sunt de natură a învedera netemeinicia hotărârii și care se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă. Nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea motivelor de netemeinicie pe care se bazează, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului însemnând nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, ci implică determinarea greșelilor imputate instanței de apel și o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează aceste critici.

Drept urmare, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că argumentele invocate de către recurent nu pot constitui temei de admisibilitate a recursului, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, și respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

În astfel de circumstanțe, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează de a aprecia recursul declarat de către Nistor Ion, reprezentat de avocata Sandu Stela, ca fiind inadmisibil.

Conform celor expuse, în temeiul art. 431 alin. (1) și (2), art. 433 lit. a), 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Nistor Ion, reprezentat de avocata Sandu Stela împotriva deciziei din 28 februarie 2023 a Curții de Apel Bălți.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Ion Malanciuc

Judecători

Diana Stănilă

Oxana Parfeni